

Willekeur

Willekeur

Rob Goneru

*Er bestaat geen toeval,
en wat ons blinde willekeur toeschijnt,
juist dat vindt zijn oorsprong in heel diepe bronnen.*

Friedrich von Schiller

Schrijver: Rob Gonera

Coverontwerp:

ISBN: 9789465011561

© Rob Gonera

I

Brain Fog slaakte een zucht van verlichting toen hij de site op zijn computer afsloot. Hij stond op en liep naar de badkamer. Hij was naakt. Toen hij in de badkamer kwam, keek hij vluchtig in de spiegel. Hij trok een gekke bek naar zichzelf. Daarna draaide hij de kraan van de douche open. Hij voelde met zijn rechterhand of het water te warm of te koud was. Toen het water de juiste temperatuur had, stapte hij onder de douche. Heerlijk. De stress van de dag is eruit en de sporen worden uitgewist, dacht hij bij zichzelf.

Het was nu bijna een jaar geleden dat ze de moordenaar van Rietkerk ontmaskerd hadden. Sindsdien waren er geen schokkende dingen meer gebeurd. Hoewel hij de spanning eerst wel gemist had, vond hij het nu fijn dat het rustig op het werk was. Het werk kostte hem momenteel weinig energie. Als hij 's avonds naar huis reed, dan draaide hij een knop om en was hij klaar met werken. Er waren geen lopende zaken waarmee hij thuis belast werd.

In de avonduren las hij een boek of luisterde hij naar muziek. Bijna dagelijks bezocht hij zijn favoriete websites. Hoewel hij wist dat hij Beertje nooit meer zou tegenkomen, was hij onbewust op zoek naar vrouwen die hem aan haar deden denken. Nog bijna elke dag had hij er spijt van dat hij niet gemerkt

had dat Vera en Beertje een en dezelfde persoon geweest waren. Als hij dat destijds geweten had, dan had ze waarschijnlijk nog geleefd. Soms ging hij midden in de nacht overeind zitten bij de gedachte dat hij haar had kunnen redden. Hij kon zich dan wel de haren uit het hoofd trekken omdat hij haar niet herkend had. Vergeef me, Vera. Ik hou zoveel van jou, zei hij dan hardop in de hoop dat ze hem, waar ze zich ook bevond, zou kunnen horen.

Zo nu en dan ging hij 's avonds uit. Hij ging dan naar een of andere duistere kroeg in de stad en dronk een aantal biertjes, waarna hij weer naar huis ging. Hij vond het prettig om onder de mensen te zijn, zonder dat hij contact met ze maakte. Hij was er een meester in om in een volle kroeg alleen aanwezig te zijn. Meestal at hij thuis. Hij kookte dan een snelle hap voor zichzelf of hij liet iets bezorgen. Aan het eten besteedde hij weinig aandacht en tijd. Hij schrokte het overvolle bord in een mum van tijd naar binnen. Hij dronk een aantal glazen bier, waarna hij in een luie stoel in slaap viel. Soms schrok hij wakker omdat hij het gevoel had dat hij moest braken. De laatste tijd had hij weer meer last van zijn maag. De tabletten die hij hoorde te slikken had hij alweer een aantal weken niet ingenomen. Hij hield er niet van om allerlei chemische troep in zijn lichaam te stoppen. Meestal bluste hij het zure, brandende gevoel met alcohol of sterke koffie.

Regelmatig werd hij overvallen door sombere gevoelens. Als een veelkoppig monster kwamen deze gevoelens uit het niets van het ene op het andere moment tevoorschijn. Hij voelde zich dan machteloos en had niet de kracht om ertegen te vechten.

Meestal bleef hij dan passief in zijn stoel zitten en keek hij wezenloos voor zich uit. Allerlei donkere gedachten probeerden zich van hem meester te maken. Hij zag weer de trein met grote snelheid voorbijflitsen. Als Falk hem destijds niet precies op het juiste moment gebeld had, was hij er nu niet meer geweest. Toch bleef de verleiding om naar het spoor te gaan naar hem lonken. Zijn hart begon sneller te kloppen. Hij begon te transpireren. Zijn lichaam wilde opstaan, maar hij hield zich met beide handen stevig aan de leuning van de stoel vast. Hij ademde een aantal keren diep in en uit. Het duurde altijd een aantal minuten voordat een dergelijke paniekaanval wegebde. Hij sprak er nooit met iemand over. Met wie zou hij er ook over moeten praten? Met Falk? Met Astrid of met een andere collega? Nee, dat zou hij nooit doen. De band met zijn collega's was niet sterk genoeg om over dergelijke privégevoelens te praten.

Hij had ook al aan aantal keren overwogen om professionele hulp te zoeken voor zijn depressieve klachten en zijn paniekaanvallen, maar dan zag hij weer de beelden van Out voor zich die ondanks professionele hulp een einde aan zijn leven gemaakt had. Hij wist dat hij er helemaal alleen voor stond en dat hij zelf moest proberen om uit de neerwaartse spiraal te komen waarin hij zich bevond. Niemand kon hem helpen. Dat was een hardnekkige gedachte die diep in hem geworteld was. Meestal liep hij na een paniekaanval naar zijn laptop en trok hij zijn negatieve gedachten met grote kracht uit zijn lichaam.

Op zijn werk had hij een eigen kamer gekregen. Zijn kamer was kleiner dan de kamer van Falk en de kamer van Astrid, maar dat maakte hem niets uit. Hij was blij dat hij eindelijk verlost was van de zogenaamde kantoortuin. Hier kon hij rustig werken of een hele ochtend voor zich uit staren zonder dat iemand hem zag. Het was de kamer van Streep geweest. Een collega die recent met pensioen gegaan was. Het liefst hadden ze hem al eerder de laan uit gestuurd, omdat hij de laatste twee jaar niets zinnigs meer gedaan had. De hele dag zat hij op zijn kamer en werkte hij zijn steeds groter wordende berg achterstallige administratie af. Door Falk werd die kamer ook weleens gekscherend 'de sociale werkplaats' genoemd. Op de laatste dag van Streep hield Falk een fantastische toespraak waarin hij Streep roemde voor de veertig jaar dat hij bij de politie gewerkt had. Hij kreeg een waardig afscheid met koffie, taart en veel cadeaus. Toen hij weg was, wist iedereen dat hij niet gemist zou worden.

Brain had de kamer opnieuw laten schilderen. De vergeelde gordijnen had hij laten vervangen. Vanuit het magazijn had hij een nieuw bureau met een bijpassende stoel gekregen. Pas nadat alle sporen en de reuk van Streep waren uitgewist, betrok Brain zijn nieuwe kamer. Hij had een schilderij opgehangen dat tegenover zijn bureau aan de muur hing. Het was een vreemd schilderij dat hij ooit op de markt in Amsterdam gekocht had van een jonge onbekende kunstenaar. Het gaf een kooi weer waarin een man zat. Hij hield met beide handen de spijlen van de kooi vast en keek angstig om zich heen naar het gevaar dat van alle

kanten dreigde. Buiten de kooi had de kunstenaar allerlei angstaanjagende demonen geschilderd. De compositie van het schilderij met zijn vreemde kleuren fascineerde Brain. Soms zat hij achteroverhangend in zijn stoel met zijn benen op het bureau minutenlang gebiologeerd naar het kunstwerk te kijken. Het was alsof hij naar zichzelf keek.

Momenteel was hij met een hilarische zaak bezig waarbij een man de auto van zijn buurman met een hamer bewerkt had omdat hij gek werd van het gekraai van zijn haan in de vroege ochtend. Hij had diverse keren aan zijn buurman gevraagd of hij iets aan dat vreselijke geluid kon doen, maar de buurman had hem geadviseerd om oordoppen te kopen en geen enkele poging ondernomen om de haan het zwijgen op te leggen. De man had diverse brieven geschreven waarop hij geen antwoord had gekregen. Hij was uiteindelijk naar de politie gestapt, maar een collega van Brain had de zaak niet serieus genomen en gezegd dat hij moest genieten van het landelijke geluid van de haan. Hij had de zaak fout ingeschat en niet voorzien dat de man uiteindelijk door het lint zou gaan. Brain was vroeg in de ochtend gebeld met de mededeling dat hij met spoed naar Zegdorp moest komen omdat daar een man helemaal uit zijn dak was gegaan. Toen Brain arriveerde, was het leed al geschied. De blauw Volvo van de buurman zal vol deuken en de voorruit lag aan gruzelementen. Brain had de dader thuis in zijn woning aangetroffen. Hij zat met een vertwijfelde blik trillend aan zijn keukentafel. Twee politiemensen moesten de furieuze buurman uiteindelijk in

bedwang houden. Hij wilde wraak nemen. Uiteindelijk had hij de man die zijn zelfbeheersing verloren had meegenomen naar het bureau voor een verhoor.

Eigenlijk vond Brain deze zaak beneden zijn niveau, maar het was komkommertijd en hij was allang blij dat er enige reuring was. Daarom besloot hij ook niet met Falk in discussie te treden en behandelde hij de zaak zelf. De naam van de man met de hamer was Stanislaw Kalinowski. Hij was van Poolse komaf, werkte bij een bouwbedrijf in het dorp en stond bekend als een temperamentvolle man met een kort lontje. Dat was ook de reden dat hij sinds twee jaar gescheiden was. Zijn vrouw en twee kinderen konden het huiselijk geweld niet meer aan en waren met de noorderzon vertrokken. Hoewel zijn verbale agressie bij de inwoners van Zegdorp bekend was, was hij nog nooit met de politie in aanraking gekomen. Brain had het genoeg de eerste rechercheur te zijn die met hem sprak.

Kalinowski zat tegenover Brain in de verhoorkamer. Hij was drieënveertig jaar oud en had rooddoorlopen ogen, waardoor het leek alsof hij gehuild had. Hij haalde diep maar snel adem en droeg een gestreept T-shirt met vlekken dat strak om zijn te dikke buik zat. Onder de mouw van zijn rechterarm was een tatoeage zichtbaar, een deel van de staart van een rode draak. Hij woonde al ruim twintig jaar in Nederland en sprak Nederlands met een Pools accent. Sinds vijftien jaar woonde hij in zijn huidige huis. Twee jaar geleden, toen zijn huidige buurman naast hem was komen wonen, was de ellende begonnen. De

eerste maanden had hij geen last van hem gehad, totdat hij besloot om achter in de tuin een kippenren te bouwen. Eerst zaten er alleen vijf kippen in de ren, maar plotseling was daar dat vreselijke geluid dat hem vroeg in de ochtend wakker maakte. Hij had een zwarte haan gekocht met een spraakgebrek, zoals Kalinowski dat noemde. Het was geen gewoon geluid dat de haan maakte, het was alsof iemand hem elke ochtend de strot dichtkneep, waardoor de lucht die de samengeknepen keel passeerde een schel geluid maakte.

‘Ik word helemaal gek van dat geluid. Kunt u zich dat voorstellen? Elke dag wakker worden van een geluid waar je niet zelf voor gekozen hebt. Dat is toch niet normaal.’ Hij hief zijn handen in de lucht en keek Brain met grote ogen aan.

Brain wist niet wat hij van dit Oost-Europese toneelstukje moest denken. Enerzijds kon hij wel begrip voor Kalinowski opbrengen, maar anderzijds maakte hij er wel een heel erg groot drama van. Het was natuurlijk totaal niet te rechtvaardigen dat hij met grof geweld de auto van zijn buurman vernield had. Daar zou hij voor moeten boeten, daar zat niets anders op. Geduldig legde Brain hem uit dat hij de wet overtreden had en dat hij in voorlopige hechtenis werd genomen omdat de buurman zich bedreigd voelde. Hij adviseerde hem om een advocaat in de arm te nemen om hem verder te begeleiden.

Kalinowski werd witheet van woede. Met grote kracht sloeg hij met zijn vuist op tafel. Brain ging van schrik rechtop in zijn stoel zitten. Hij schatte in dat Kalinowski veel sterker was dan

hijzelf. Hij had er geen rekening mee gehouden dat hij in deze kwetsbare positie terecht zou kunnen komen, anders had hij wel gevraagd of een collega aan de andere kant van de observatiespiegel wilde meekijken.

‘Die smeerlap is een vuile racist die me kapot probeert te maken.’ Met gebalde vuisten stond hij tegenover Brain, die zich plotseling heel erg klein voelde. Tegen beter weten in tastte hij in zijn rechterzak. Hij was zijn wapen vergeten.

‘Weet je hoe hij me noemt? Niet mijnheer Kalinowski. Niet Stanislaw, maar Pollak. “Vieze Pollak, rot op naar je eigen land als je niet tegen het geluid van mijn haan kan!”’ De laatste zin schreeuwde Kalinowski keihard terwijl hij met zijn gezicht bijna het gezicht van Brain aanraakte. Brain voelde de woorden zijn mond verlaten. Het gezicht van Kalinowski was nu vuurrood. Brain keek naar de deur, die zich aan zijn linkerkant bevond. Hij probeerde in te schatten hoe groot de kans was dat hij ongehinderd weg kon komen, maar voordat hij het wist had Kalinowski hem bij zijn keel gegrepen. Versteend door de schrik stond hij als aan de grond genageld. Hij probeerde Kalinowski van zich af te duwen, maar het lukte niet om zijn armen te heffen. Zijn hele lichaam deed pijn, hij was totaal verkrampd. Kalinowski ging helemaal door het lint en bleef als een wilde schreeuwen, maar de woorden die als donderslagen op zijn trommelvliezen terechtkwamen drongen niet tot Brain door. Hij werd misselijk van de geur die uit Kalinowski’s mond kwam en zijn hart ging als een gek tekeer. Hij had het gevoel dat hij zou flauwvallen.

Plotseling vloog de deur met een klap open. ‘Laat los, of je bent er geweest!’ schreeuwde Astrid. Ze had een pistool in haar hand en richtte die op het hoofd van Kalinowski. ‘Ik waarschuw je nog één keer. Loslaten of ik schiet die rotkop van je romp.’

Kalinowski keek verschrikt naar Astrid en liet Brain direct los. Op een jammerende toon zei hij: ‘Niet schieten. Alstublieft niet schieten. Ik was mezelf niet. Ik weet niet wat er gebeurde.’

Astrid was dichterbij gekomen. Snel keek ze naar Brain om zich ervan te vergewissen dat hij oké was. Daarna liep ze op Kalinowski af en dirigeerde hem met haar pistool terug naar zijn stoel. Toen hij was gaan zitten snauwde ze: ‘Handen op je rug. Snel een beetje.’

Kalinowski gehoorzaamde terwijl hij zich in zelfbeklag bleef wentelen. Astrid luisterde niet naar zijn gejammer en pakte snel een paar handboeien uit haar zak. Voordat hij er erg in had, had ze hem in de boeien geslagen.

Inmiddels waren er twee potige collega’s binnengekomen. ‘Neem hem mee en stop hem in de cel,’ zei Astrid bits. De Pool zat huilend in zijn stoel.

Brain was tegen de muur gaan staan. Zijn keel deed pijn. Toen hij iets probeerde te zeggen moest hij hoesten. Astrid gaf hem het glas water dat op tafel stond. Hoewel hij zich probeerde te vermannen, zag ze nog steeds de angst in zijn ogen. ‘Bedankt dat je me gered hebt,’ fluisterde hij schor.

Astrid gaf hem een bemoedigend klopje op zijn schouder. ‘Je had nog wat tegoed van mij.’ Er verscheen een mooie glimlach

op haar gezicht. Toen ze zag dat er tranen over Brains gezicht rolden, kon zij het ook niet drooghouden.

‘Moet je ons hier zien staan. We lijken wel twee jankende wijven.’ Ze wreef de tranen uit haar gezicht en omhelsde Brain. ‘Hoe heb je zo stom kunnen zijn om dit verhoor in je eentje te doen?’ fluisterde ze in zijn oor. Ze voelde hoe Brain zijn hoofd schudde om aan te geven dat hij niet wist waarom hij dat gedaan had.

Plotseling verscheen Falk in de verhoorkamer. Met grote passen kwam hij op Astrid en Brain aflopen. ‘Ik schrok me kapot toen ik hoorde wat er gebeurd was. Gaat het weer een beetje, Brain?’ Hij keek Brain met een bezorgde blik aan.

Brain hoestte een aantal keren voordat hij antwoord gaf. ‘Ja, het gaat alweer een beetje beter. Gelukkig was mijn reddende engel aanwezig.’ Bij het uitspreken van die laatste woorden keek hij Astrid dankbaar aan.

‘Goed om te horen dat alles goed is afgelopen. Ik laat je even alleen zodat je tot rust kunt komen. Als je vanmiddag tijd hebt, dan hoor ik graag het hele verhaal. We hebben die Pool in de cel gezet. Hij heeft net nog een handgemeen met een van de bewakers gehad. Die vent is levensgevaarlijk.’ Falk keek naar Brain en vervolgens naar Astrid. Er verscheen een tevreden glimlach op zijn gezicht. Hij was trots op dit koppel.

Toen Brain alleen op zijn kamer zat, drong pas goed tot hem door wat er zonet gebeurd was. Het verontrustte hem dat hij volledig de controle was kwijtgeraakt en niet in staat was

geweest om Kalinowski tot bedaren te brengen. Angst had zich van hem meester gemaakt en had hem uitgeschakeld. Dat was hem nog nooit eerder overkomen. Hij was tijdens zijn carrière in de meest bizarre situaties verzeild geraakt en altijd wist hij de rust te bewaren. Hij was altijd degene die het overzicht behield en zich niet van de wijs liet brengen. Met zijn helikopterview kon hij alle situaties aan. Dit keer was het anders gelopen. Uit het niets was het monster dat angst heette uit de duisternis opgedoken en had hem in een wurggreep gehouden. De angst had zijn lichaam bevroren. Hij was niet meer in staat geweest om helder na te denken. Zijn spieren waren verlamd geraakt, waardoor hij zich niet meer kon bewegen. Hij wilde vluchten, maar zijn lichaam had hem in de steek gelaten. Hoe moet ik nu verder, dacht hij bij zichzelf. Het zweet brak hem uit. Hij begon sneller te ademen. Snel dronk hij een paar slokken sterke koffie om de angst terug in zijn hok te jagen.

Om zijn gedachten te verzetten probeerde hij een dossier dat al een hele tijd op zijn bureau lag af te werken. Het was een onbenullige zaak waar hij normaal binnen een paar minuten mee klaar zou zijn, maar dit keer lukte het hem niet om zich te concentreren. Steeds maar weer joegen de angstige schimmen door zijn hoofd. Hij zag de woedende blik van de zwetende, uit zijn mond stinkende Pool. Hij voelde hoe zijn hart bij elke gedachte harder ging kloppen. Hij kreeg het er warm van en wreef met zijn rechterhand de zweetdruppels van zijn voorhoofd. Uiteindelijk schoof hij het papierwerk opzij. Dat gaat vandaag niet

lukken, dacht hij. Hij zuchtte een aantal keren diep en liep wezenloos een aantal rondjes door zijn kamer. Hij bleef voor het schilderij staan. Het leek alsof het kunstwerk zijn toekomst voorspeld had. Hij schudde een aantal keren met zijn hoofd en liep naar de kapstok, die links van de deur stond, waarna hij zijn jas aandeed en zijn kamer verliet. Hij had frisse lucht nodig.

Op weg naar buiten vroegen verschillende collega's op bezorgde toon hoe het met hem ging. Hij wuifde de vragen weg en deed alsof er niets aan de hand was. De stoere Fog laat zich niet uit het veld slaan, dacht hij, hoewel hij wist dat het tegendeel waar was. Hij was door het voorval in de verhoorkamer veranderd in een geestelijk wrak. Zijn latente depressieve gevoelens waren in één klap ontwaakt en gierden door zijn lichaam. In een flits zag hij de trein met grote snelheid voorbijrazen. Hij bewoog zijn hoofd heen en weer alsof hij de destructieve gedachten uit zijn lichaam wilde schudden.

Toen hij het gebouw verliet, snoof hij de frisse buitenlucht op. Hij voelde hoe zijn kokende lichaam afkoelde. Instinctief keek hij naar de grote boom op de parkeerplaats. De boom beschouwde hij als zijn grote vriend die hem beschermde en goede raad gaf als hij vastliep. Hij had dikwijls onder de boom gestaan en naar boven gekeken terwijl hij in gedachten om hulp vroeg. De boom scheen hem nu uit te lachen. Het ironische geritsel van de bladeren deed hem beseffen dat hij een idioot geweest was die zich gek had laten maken door een volstrekt debiele Pool.

‘Wat een klootzak is die vent. Ik had hem met de grond gelijk moeten maken,’ zei hij terwijl hij zijn beide vuisten balde. Zijn vingers werden lijkbleek, zo hard kneep hij. Toen hij in zijn auto zat, zocht hij zijn favoriete klassieke zender op. Luisterend naar de muziek van het pianoconcert nummer 2 van Sergej Rachmaninov verliet hij de parkeerplaats. De beginakkoorden van de piano leken op de voetstappen van zijn angst, die hem overal achtervolgden.

II

Brain was juist klaar met eten toen de telefoon ging. Zoals zo vaak had hij een pizza besteld. Hij keek op zijn horloge. Het was bijna half acht. Hij had een rustige dag achter de rug, maar was toch moe van al het administratieve werk dat hij vandaag verricht had. Sinds het voorval met Kalinowski, dat inmiddels drie weken geleden plaats had gevonden, was er weinig spectaculairs op het werk gebeurd. Gelukkig maar. Nu had hij tenminste even de tijd om tot rust te komen. Kalinowski zat nog steeds in arrest. Hij had een bewaker aangevlogen en had hem mishandeld. Dat was reden om hem in voorlopige hechtenis te houden totdat de rechter een definitieve uitspraak over hem gedaan had.

Brain aarzelde voor hij de telefoon opnam. Hij had vanavond dienst. Normaal zou hij er geen enkel probleem mee gehad hebben als hij tijdens zijn dienst gebeld werd. Integendeel, hij vond het altijd een uitdaging om problemen buiten kantoortijd op te lossen. Maar nu had hij er geen zin in. Hij wilde met rust gelaten worden. De laatste drie diensten was er niets gebeurd. Het viel dan ook tegen dat hij vanavond gestoord werd. Hij keek naar zijn laptop, die midden op tafel klaarstond. Nadat de telefoon voor de vierde keer was overgegaan nam hij met een zucht op.

‘Brand?’ vroeg hij op geïrriteerde toon. ‘Wat moet ik daar nu mee? Je weet dat je met de recherche belt en niet met de brandweer?’ Hij liep stampvoetend door zijn woonkamer. ‘Dus de

eigenaar denkt dat zijn huis in de fik gestoken is?’ Even was het stil. Brain luisterde naar het verhaal aan de andere kant van de lijn. Met zijn linkerhand wreef hij woest door zijn haar, dat alle kanten op stond. ‘Goed, dan kom ik eraan. Nee, hij hoeft niet naar het bureau gebracht te worden. Ik spreek hem het liefst op de plek waar het gebeurd is. Ik ben er over tien minuten.’ Hij liep naar zijn laptop en sloeg hem dicht. ‘Werk aan de winkel,’ zei hij zuchtend. Hij liet een boer en voelde hoe een lading zuur zijn slokdarm in brand zette terwijl hij naar zijn autosleutels zocht. Toen hij zijn sleutels uiteindelijk gevonden had, verliet hij luid mopperend de kamer.

Toen hij in zijn auto zat toetste hij het adres in op zijn navigatie. ‘Op naar Lierbank. The place to be,’ zei hij op sarcastische toon terwijl hij een glimp van zijn oververmoeide gezicht in de achteruitkijkspiegel opving. Het was niet druk op straat. Waarschijnlijk zat iedereen nu voor de tv. Binnen tien minuten was hij op de plaats van bestemming. Twee brandweerauto’s en een politieauto markeerden de plek waar de brand gewoed had. Van het huis was niet veel meer over. Toen hij uitstapte kwam de stank van de brand hem tegenmoet. De brandweertenten waren aan het nablussen, waardoor er op sommige plekken nog rookontwikkeling was. Collega Nijpers kwam op hem aflopen. Het was een jongeman van eind twintig die al kalend was, waardoor hij er tien jaar ouder uitzag. Onbewust wreef Brain door zijn volle bos haar. Ook al stond het

alle kanten op, hij was blij dat hij niet zo'n armzalige mat als Nijpers op zijn hoofd had.

'Goed dat je er bent,' zei zijn collega gejaagd. Hij had nog niet veel ervaring. Waarschijnlijk was deze brand een enorme gebeurtenis voor hem. Dit is nou onze toekomst, dacht Brain. Hij kostte hem moeite om niet te lachen toen hij de nerveuze Nijpers zag staan.

'Ik zal je voorstellen aan de eigenaar. Dan kun je hem spreken.' Hij draaide zich om en liep naar de man die met gebogen hoofd een eindje verderop stond.

Brain volgde hem en moest hoesten van de stank. Door het hoesten steeg er weer een golf zuur op. Het wordt tijd dat ik mijn zuurremmers weer ga slikken, dacht hij terwijl hij de zure, naar pizza smakende golf weer doorslikte.

De eigenaar van het huis, die hij rond de zestig jaar schatte, keek hem met een verwilderde blik aan. Zijn grijze krullen en zijn stoppelbaard gaven hem een woest uiterlijk.

'Brain Fog. Recherche.' Brain wilde hem een hand geven, maar de man hield zijn handen in zijn broekzakken. 'U wilt me spreken? Ik begrijp van mijn collega dat u denkt dat de brand aangestoken is?'

De man knikte. 'Eermans is de naam,' zei hij schor. Hij hield zijn handen verborgen. 'Ik weet zeker dat de brand aangestoken is en ik weet ook wie het gedaan heeft.' Bij het uitspreken van de laatste woorden keek hij Brain woedend aan.

Even zag Brain weer de vijandige blik van Kalinowski voor zich, maar hij wist zich snel te herpakken. 'Dat is interessant. Zullen we even naar mijn auto gaan? Dan kunnen we rustig praten en kan ik aantekeningen maken. Mijn spullen liggen nog in de auto.' Brain wees naar zijn auto, die een eindje verderop half zichtbaar achter de brandweerwagens stond.

Eermans ging op de bijrijdersstoel zitten en nog voordat Brain een vraag gesteld had begon hij te praten. 'Een half jaar geleden werd er aangebeld. Een man die ik nog nooit gezien had stond voor de deur. Een keurige man in een driedelig pak. Ik dacht eerst dat hij een aanhanger van de Jehova's getuigen was, maar dat bleek niet het geval te zijn. Hij vertelde dat hij interesse had in mijn huis. Hij vroeg of het te koop was. Ik gaf een ontkennend antwoord. De man was zichtbaar teleurgesteld en ging weg.'

'Weet je de naam van die man?' vroeg Brain, die aantekeningen maakte op een stuk papier dat hij uit zijn dashboard gepakt had.

'Geen idee. Ik was niet geïnteresseerd in hem. Daarom heb ik niet naar zijn naam gevraagd. Het vreemde is dat hij een aantal weken later weer aanbelde. Wederom zei hij dat hij graag het huis wilde kopen. Hij had het zelfs laten taxeren en had er ruim twee ton voor over. Ik was geïrriteerd door zijn opdringerige gedrag en heb hem nogmaals uitgelegd dat ik niet van plan was om het huis te verkopen.'

‘Woon je alleen in het huis of is er ook nog een mevrouw Eermans? Zijn er ook kinderen?’ Brain was geraakt door het verhaal en wilde meer over Eermans te weten komen.

‘Nee, we zijn drie jaar geleden gescheiden. We hebben nooit kinderen gehad.’ De laatste woorden zei hij aarzelend en met enige gêne.

Brain maakte nog meer aantekeningen. *Gescheiden. Vrijgezel. Geen kinderen.* ‘Wat doe je voor werk?’

Eermans keek hem op een vreemde manier aan, alsof hij wilde zeggen: wat doet dat ertoe? ‘Ik ben ambtenaar bij de gemeente.’ Hij liet zich echter niet uit het veld slaan en ging door met zijn verhaal. ‘Hij is daarna nog drie keer teruggekomen. Hij werd steeds opdringeriger. De laatste keer was een week geleden. Toen ik wederom zei dat ik mijn huis niet wilde verkopen, werd hij zelfs kwaad. Hij zei dat hij wel een manier zou vinden om het huis te krijgen. Daarna liep hij stampvoetend weg.’

‘Heb je gezien in wat voor auto hij stapte? Heb je misschien zijn kenteken genoteerd?’

Eermans schudde zijn hoofd. ‘Hij kwam altijd te voet. Volgens mij had hij zijn auto verderop in een andere straat geparkeerd. Hij is zeker geen inwoner van Lierbank, want dan zou ik hem herkend hebben.’

‘Kun je hem nog eens beschrijven?’ Brain draaide het vel papier waarop hij aantekeningen maakte om.

‘Het is een keurige man van een jaar of vijftig. Hij heeft bruine krullen en ziet er gebruind uit, alsof hij dagelijks onder de

zonnebank ligt. Hij is ongeveer van mijn lengte en heeft een slank postuur.'

'Heeft hij nog bijzondere kenmerken? Is je iets vreemds aan hem opgevallen?'

Eermans dacht even na. 'Nee, eigenlijk niet. Volgens mij is hij iemand met een leidinggevende functie. Hij is gewend om bevelen uit te delen en wenst niet tegengesproken te worden.'

Het was even stil in de auto. Brain krabbelde nog een aantal aantekeningen op het steeds voller wordende vel papier. Daarna vroeg hij op kalme toon: 'Waarom denk je eigenlijk dat hij je huis in brand heeft gestoken? Er zit iets tegenstrijdigs in je verklaring. Je beschrijft dat hij ontzettend graag je huis wil hebben, maar beschuldigt hem er vervolgens van het huis in de fik te hebben gestoken. Waarom zou hij dat doen als hij zo verknocht is aan je huis?'

'Hij heeft mijn huis in brand gestoken omdat hij kwaad was. Hij wilde het inderdaad heel graag hebben, maar toen hij ontdekte dat mijn besluit om het niet te verkopen definitief was, besloot hij dat hij mij het huis dan ook niet gunde. Daarom heeft hij het uit wraak in brand gestoken.' Eermans klonk fel toen hij de laatste zinnen uitsprak.

Brain zuchtte een aantal keren diep. Hij wist nog niet wat hij van het hele verhaal moest denken. Het was natuurlijk vreemd dat die man herhaaldelijk bij hem aan de deur was gekomen, maar het bewijs dat hij het huis in brand gestoken had was flinterdun en vooral gevoed door de emoties van Eermans.

‘Laten we het sporenonderzoek afwachten. Misschien worden er nog dingen ontdekt die van belang kunnen zijn. Ik stel voor dat u morgen naar het politiebureau komt om eventuele aanvullende vragen te beantwoorden. Kunt u rond elf uur langskomen?’

‘Ik weet zeker dat hij het gedaan heeft. Ik weet het honderd procent zeker. Kunnen jullie niet iedereen inzetten om hem zo snel mogelijk op te sporen?’ zei Eermans op emotionele toon.

‘Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. We weten niet wie we zoeken en we weten ook niet waar we moeten zoeken. Uw beschrijving van de man is niet specifiek genoeg om een daderprofiel op te kunnen stellen. Misschien schiet u na een nachtje slapen nog iets te binnen wat ons verder kan helpen.’ Brain zag dat Eermans wanhopig zijn hoofd schudde. ‘Waar slaapt u vannacht eigenlijk? Kunt u bij iemand logeren?’

‘Ik kan bij mijn broer slapen. Die woont ook in het dorp. Ik zal morgen langskomen.’ Eermans opende de deur van de auto en stapte uit. Hij keek Brain vluchtig aan en groette hem met zijn rechterhand, waarna hij met gebogen hoofd langzaam wegliep.

Brain stapte ook uit en liep naar een collega die met iemand van de sporendienst aan het praten was. ‘En? Al iets gevonden?’ vroeg Brain tegen beter weten in.

Lucassen van de sporendienst schudde zijn hoofd. ‘We moeten wachten met het onderzoek totdat de brandweer de woning vrij heeft gegeven. Ze zijn nu nog aan het nablussen. Dat

wordt een latertje vanavond.’ Na het uitspreken van die laatste zin, begon hij automatisch te geeuwen.

‘Dan ga ik weer terug naar huis. Bel me zodra je iets gevonden hebt.’ Brain gaf Lucassen zijn kaartje met zijn telefoonnummer erop. Daarna liep hij weg. Hij werd misselijk van de brandlucht die hier hing.

Toen hij naar huis reed, viel hem in dat hij de meest voor de hand liggende vraag niet gesteld had. Waar was Eermans zelf geweest op het tijdstip dat de brand was uitgebroken? Stel dat hij zelf de boel in brand had gestoken. Misschien bejoeg hij wel financieel gewin door de brand. Brain was moe, waardoor al die gedachten kriskras door zijn hoofd spookten. Hij was het overzicht kwijt en wist dat er morgen nog heel wat vragen aan Eermans gesteld moesten worden.

Thuis liep hij meteen naar de koelkast. Het was al bijna elf uur. Hij pakte een blikje bier en dronk het snel leeg. Daarna stapte hij onder de douche om de brandlucht die hem tot thuis achtervolgd had kwijt te raken.

Hij dacht terug aan zijn jeugd, toen hij nog bij zijn ouders woonde. De meeste herinneringen waren vreselijk en had hij verdrongen, maar sommige kostbare momenten koesterde hij. Zijn vader hield van vuur. Regelmatig maakte hij een groot kampvuur in de tuin. Samen zaten ze dan de hele avond rondom het vuur. Terwijl zijn ouders grote hoeveelheden alcohol dronken en liederen zongen mocht hij frikandellen roosteren boven het vuur. Soms mocht hij ook een slokje drank proeven uit de fles van

zijn vader. Hij kon zich nog goed herinneren dat hij dan het gevoel had dat zijn slokdarm door het hoge alcoholpercentage in brand stond. De momenten dat ze samen waren rond het kampvuur gaven hem een geborgen gevoel en waren de zeldzame lichtpuntjes in zijn pikzwarte jeugd.

Na het douchen liep hij naar zijn laptop. Hij had nog iets in te halen. Al snel vond hij een vurige Aziatische dame die hem snel tot een hoogtepunt bracht. Daarna ging hij naar bed. Hoewel hij moe was, wist hij dat hij waarschijnlijk de zoveelste slapeloze nacht voor de boeg zou hebben. Meestal gebruikte hij het vacuüm van de nacht om zijn gedachten te ordenen en na te denken over de zaak waar hij mee bezig was. Hij hoopte dat de nacht zichtbaar zou maken wat hij overdag over het hoofd had gezien. Soms gaf de duisternis meer licht dan de brandende zon. Hij deed het licht uit en wachtte op een helder moment.

Dit keer ging het anders dan verwacht. Door de oververmoeidheid viel hij als een blok in slaap. Rond een uur of zeven werd hij wakker. Het duurde even voordat hij wist waar hij was. Zo diep had hij in geen tijden geslapen. Er verscheen een tevreden glimlach op zijn gezicht, waarna hij zich uitgebreid uitrekte. De onverwachts goede nachtrust had hem goedgeedaan. Hij zette een kan sterke koffie en at een krentenbol. Buiten was het aan het regenen. Hoewel het een sombere dag was, had hij een positief gevoel.

Toen hij op het bureau arriveerde was het rustig. Je merkte dat er op dit moment geen grote zaak speelde. Brain

groette de secretaresse die hij op de gang tegenkwam en ging daarna direct naar zijn kamer. Hij hing zijn natte jas op en keek naar de formulieren die op zijn bureau lagen. Hij besloot om vandaag de administratie opzij te schuiven en zich helemaal te storten op de zaak-Eermans. Hij verheugde zich al op het gesprek dat hij vandaag met hem zou voeren.

Op weg naar zijn werk had hij weer nagedacht over de mogelijkheid dat Eermans zelf zijn huis in brand had gestoken. Hij startte zijn computer op en keek of hij informatie over Eermans op internet kon vinden. Helaas kon hij niets vinden. Hij had geen Facebook- of Instagramaccount, en hij was ook niet te vinden op LinkedIn. Misschien gebruikt hij online wel een andere naam, dacht Brain. Hij keek op zijn horloge. Half tien. Over anderhalf uur zou Eermans langskomen. Hij schreef een aantal vragen die hij vandaag aan hem zou stellen op een briefje en belde Lucassen. Geïrriteerd hing Brain op. Lucassen was niet bereikbaar. Hij moest, voordat Eermans langskwam, weten of het sporenonderzoek nog iets had opgeleverd. Hij stuurde zijn secretaresse een bericht waarin hij haar vroeg om contact met Lucassen op te nemen.

Daarna ging hij achterover in zijn stoel zitten. Met beide armen ondersteunde hij zijn hoofd. Terwijl hij keek naar een spin die over het plafond liep, dacht hij aan Kalinowski. Deze week zou bekend worden of hij veroordeeld zou worden tot een gevangenisstraf. Hij hoopte niet dat hij vrijgesproken zou worden. Zou hij wraak op hem komen nemen of zou hij zo

geschrokken zijn van zijn voorlopige hechtenis dat hij zich voorlopig koest hield? Brain vreesde voor de eerste mogelijkheid. Hij droeg sinds de aanvaring die hij met hem gehad had continu een wapen bij zich.

Door de rinkelende telefoon werd hij uit zijn gedachten gehaald. Het was Lucassen. Hij vertelde Brain dat ze geen sporen van brandstichting ontdekt hadden. Waarschijnlijk was de verwarmingsketel die op zolder stond de boosdoener, een oud type waar vaker problemen mee gezien werden. 'Vooral als je die ketels niet regelmatig een onderhoudsbeurt laat geven, is de kans groot dat er op den duur kortsluiting ontstaat,' zei Lucassen. Brain had het gevoel dat hij met volle mond sprak.

'Bedankt,' zei Brain. 'Mocht je nog iets ontdekken, dan weet je me te vinden.' Hij zuchtte diep nadat hij had opgehangen en pakte het stuk papier waarop hij de vragen had genoteerd. Hij maakte er een prop van en gooide die richting de prullenbak die een eindje verderop stond. Het propje papier viel naast de prullenbak. Hij wist dat hij snel klaar zou zijn met Eermans. Nu de sporendienst niets had gevonden, was zijn verhaal wel erg ongeloofwaardig geworden. Als zou blijken dat hij nalatig geweest was in het onderhoud van de verwarmingsketel, dan kon hij ook nog eens fluiten naar het geld van de verzekering. Gelukkig zou dat uitgezocht moeten worden door andere mensen.

Brain stond op en liep naar de koffieautomaat. Hij zag dat Falk en Astrid juist wegliepen. Astrid was hard aan het lachen om

iets wat Falk gezegd had. Het wordt weer eens tijd voor een echte moord, dacht Brain terwijl hij zijn mok met koffie vulde.

Terwijl hij terug naar zijn kamer liep hoorde hij zijn secretaresse roepen dat Eermans er al was. 'Kun je hem nu al ontvangen of moet hij nog even wachten?' vroeg ze, met Eermans naast zich. Brain keek even naar zijn kop koffie en gebaarde daarna dat Eermans door kon lopen. Hij zag er slecht uit; bleek met rooddoorlopen ogen. Het leek alsof hij de hele nacht niet geslapen had en hij maakte bovendien een geagiteerde indruk.

'Heeft het sporenonderzoek iets opgeleverd?' vroeg hij nog voordat hij was gaan zitten. Brain had niet eens de tijd om hem te vragen of hij ook koffie wilde. 'Ze moeten iets gevonden hebben, want ik weet zeker dat die vent mijn huis in de fik heeft gestoken.'

Brain had het gevoel dat hij naar een herhaling van gisteravond aan het kijken was, maar dan in een andere setting. Eermans zat nog steeds op dezelfde golflengte. Brain gaf niet direct antwoord, maar gebaarde dat hij moest gaan zitten. Hij gaf zelf het goede voorbeeld. 'Koffie?' vroeg hij terwijl hij zijn mok optilde.

'Nee, ik heb vanochtend al genoeg koffie gedronken voor de hele dag.' Hij keek hem met opengesperde ogen aan en ademende snel en oppervlakkig.

Brain zag dat er zweetdruppels op zijn voorhoofd verschenen. Hij probeerde rustig te blijven, maar voelde dat de druk opliep in de kamer door de gespannen houding van